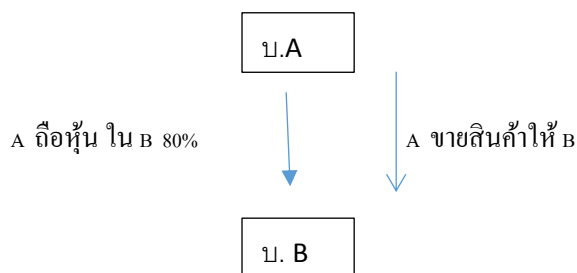

บทที่ 5 งบการเงินรวม กำไรระหว่างกันสินค้าคงเหลือ

งบการเงินรวมในกรณีที่กิจการในเครือมีการซื้อ-ขายสินค้าระหว่างกัน จะต้องตัดรายการซื้อขายสินค้าระหว่างกันออก ถือเสมือนเป็นการโอนสินทรัพย์ให้กัน เพราะถือว่าราคาที่โอนกันมิใช่ราคายุติธรรม การรับรู้กำไรจะกระทำได้ต่อเมื่อสินค้านั้นถูกขายให้แก่บุคคลภายนอก ถ้าหากสินค้านั้นยังเหลืออยู่ในบริษัทใหญ่ (กรณีซื้อจาก บริษัทย่อย) หรือสินค้าเหลืออยู่ที่บริษัทย่อย (ในกรณีที่ซื้อจากบริษัทใหญ่) จะต้องคำนวณและตัดกำไรออก เพราะ สินค้าที่เหลืออยู่ถูกขายมาในราคาที่บวกกำไร หากไม่ตัดกำไรออก การปิดบัญชีในงบการเงินรวม กำไรสุทธิในงบรวมจะ รวมกำไรสินค้าที่ยังไม่ได้ขายออกไปด้วย ซึ่งจะไม่ถูกต้อง

กรณีบริษัทใหญ่ขายสินค้าให้ บริษัทย่อย $\Rightarrow$ Downstream

กรณี บริษัทย่อย ขายสินค้าให้บริษัทใหญ่ $\Rightarrow$ Upstream

สินค้าปลายงวดที่ซื้อจาก บ.ใหญ่ หรือ บ.ย่อย ต้องคำนวณตัดกำไรออก

กรณี สินค้าต้นงวด พอถึง ปลายปี สินค้าถูกขายออกไปแล้ว ดังนั้น ในงบการเงินรวม ต้องรับรู้กำไรจากสินค้าต้นงวดนั้น

การจัดทำงบการเงินรวมในกรณีมีกำไรในสินค้าระหว่างกัน

การคำนวณส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในกำไรสุทธิ

		บ.ใหญ่	NCI
	100%	80%	20%
กำไรสุทธิ บ.ย่อยปีปัจจุบัน	37,000	80%(xxxx)	20%(xxxx)
หัก รายการตัดจำหน่ายในส/ท ที่ตีราคาเพิ่ม ในปีปัจจุบัน	(xxx)	80%(xxx)	20%(xxx)
หัก ตัดกำไรในสินค้าปลายงวด - Upstream	(xx)	80%(xx)	20%(xx)
หัก ตัดกำไรในสินค้าปลายงวด - Downstream	(xx)	(xx)	
บวก รับรู้กำไรในสินค้าต้นงวด -Upstream	xx	80%xx	20% xx
บวก รับรู้กำไรในสินค้าต้นงวด - Downstream	xx	xx	
		xxxx	xxxx

รายการตัดบัญชีในกระดาดำการฯ

เดบิต หุ้นสามัญ บ.ย่อย ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ บ.ย่อย กำไรสะสม บ.ย่อย***** ส/ท ที่ตีราคาเพิ่ม ค่าความนิยม (ถ้ามี) เครดิต ส/ทที่ตีราคาลดลง เงินลงทุนใน บ.ย่อย ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม
เดบิต เงินลงทุน ใน บ.ย่อย เครดิต กำไรสะสมต้นปี บ.ใหญ่ (กรณีทำการเงินรวมหลังวันซื้อหุ้นมากกว่า 1 ปี) (กำไรสะสมต้นปี บ.ย่อย – กำไรสะสม บ.ย่อย ณ.วันที่ บ.ใหญ่เข้าซื้อหุ้น) x 80%
เดบิต เงินปันผลรับ (ใน งบ.บ.ใหญ่) เครดิต เงินปันผลจ่าย (ใน งบ บ.ย่อย)

เดบิต ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในกำไรสุทธิ (จากตารางที่คำนวณ) เครดิต เงินปันผลจ่าย (ใน งบ บ.ย่อย=ที่เหลือ) เครดิต ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม
เดบิต ค่าเสื่อมราคา-ส/ท (ปีปัจจุบัน) x2 x1 { กำไรสะสมต้นปี บ.ใหญ่ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม –ส/ท (2x เท่า) (การตัดจำหน่ายส/ท ที่ตีราคาเพิ่ม)
เดบิต ขาย เครดิต ต้นทุนขาย (ตัดรายการขายระหว่างกัน =ยอดขายของ บ.ใหญ่ที่ขายให้ บ.ย่อย + ยอดขายที่ บ.ย่อย ขายให้ บ.ใหญ่)
เดบิต ต้นทุนขาย เครดิต สินค้า (ปลายงวด) (ตัดกำไรในสินค้าปลายงวด = กำไรในสินค้าที่เหลือที่ บ.ใหญ่ + กำไรในสินค้าที่เหลือที่ บ.ย่อย) (Upstream+ Downstream)
เดบิต กำไรสะสมต้นปี บ.ใหญ่ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม เครดิต ต้นทุนขาย (การลดต้นทุนขาย = การรับรู้กำไร) รับรู้กำไรในสินค้าต้นงวด Upstream
เดบิต กำไรสะสมต้นปี บ.ใหญ่ เครดิต ต้นทุนขาย รับรู้กำไรในสินค้าต้นงวด Downstream
เดบิต เจ้าหนี้การค้า/ตัวเงินจ่าย เครดิต ลูกหนี้การค้า/ตัวเงินรับ ตัด ลูกหนี้-เจ้าหนี้ระหว่างกัน บ.ใหญ่ และ บ.ย่อย

	สินค้าคงเหลือปลายปี			สินค้าคงเหลือต้นปี		
Downstream	ต้นทุนขาย สินค้าคงเหลือ	xx	xx	กำไรสะสมต้นปี –บ.ใหญ่ ต้นทุนขาย	xx	xx
Upstream	ต้นทุนขาย สินค้าคงเหลือ	xx	xx	กำไรสะสมต้นปี –บ.ใหญ่ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ต้นทุนขาย	xx xx	xx

ข้อ 1. บริษัท ดันหม่อน จำกัด ซื้อหุ้นสามัญที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัท ผ้าไหม จำกัด เมื่อวันที่ 1มกราคม 25x1 จำนวน 90% ด้วยเงินสด จำนวน 270,000 บาท ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท ผ้าไหม จำกัด ณ วันที่ซื้อ ประกอบด้วย ทุนหุ้นสามัญ 100,000 บาท ส่วนเกินมูลค่าหุ้น 90,000 บาทและกำไรสะสม 80,000 บาท ผลต่างที่เกิดราคาจ่ายซื้อหุ้นสูงกว่าราคาตามบัญชี เกิดจากสินทรัพย์ของบริษัท ผ้าไหม จำกัด ไม่เป็นไปตามมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

	ราคาตามบัญชี	ราคายุติธรรม
สินค้า (ขายหมดใน ปี 25x1)	6,000	1,000
ที่ดิน	80,000	100,000
อาคาร (อายุการใช้งานเหลือ 10 ปี)	60,000	40,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคาร	(10,000)	
อุปกรณ์(อายุการใช้งานเหลือ 5 ปี)	25,000	35,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อุปกรณ์	(5,000)	

ในระหว่างปี 25x1 และปี 25x2 บริษัท ผ้าไหม จำกัด รายงานกำไรสุทธิ และจ่ายเงินปันผล ดังนี้

	25x1	25x2
กำไรสุทธิ	80,000	37,000
เงินปันผลจ่าย	30,000	20,000

รายการซื้อขายสินค้านี้ระหว่างกันในปี 25x1 และปี 25x2 เป็นดังนี้

25x1

บริษัท ดันหม่อน จำกัด ขายสินค้าให้ บริษัท ผ้าไหม จำกัด จำนวน 39,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่รวมกำไรไว้ 30% ของราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x1 สินค้าจำนวนนี้คงเหลือ อยู่ที่บริษัท ผ้าไหม จำกัด จำนวน 26,000 บาท

บริษัท ผ้าไหม จำกัด ขายสินค้าให้บริษัท ดันหม่อน จำกัด จำนวน 22,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่รวมกำไรไว้ 10% ของราคาทุน วันที่ 31 ธันวาคม 25x1 สินค้าจำนวนนี้คงเหลือ อยู่ที่บริษัทดันหม่อน จำกัด จำนวน 5,500 บาท

ปี 25x2

บริษัท ดันหม่อน จำกัด ขายสินค้าให้ บริษัท ผ้าไหม จำกัด จำนวน 52,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่รวมกำไรไว้ 30% ของราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x2 สินค้าจำนวนนี้คงเหลือ อยู่ที่บริษัท พอเพียง จำกัด จำนวน 13,000 บาท

บริษัท ผ้าไหม จำกัด ขายสินค้าให้บริษัท ดันหม่อน จำกัด จำนวน 33,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่รวมกำไรไว้ 10% ของราคาทุน วันที่ 31 ธันวาคม 25x2 สินค้าจำนวนนี้คงเหลือ อยู่ที่บริษัทดันหม่อน จำกัด จำนวน 16,500 บาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x2 งบการเงินของทั้งสองบริษัท เป็นดังนี้

	บ.ดันหม่อน	บ.ผ้าไหม
งบกำไรขาดทุน		
ขาย	230,000	150,000
เงินปันผลรับ	18,000	
ต้นทุนขาย	(100,000)	(70,000)
ค่าเสื่อมราคา	(15,000)	(9,000)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(45,000)	(34,000)
กำไรสุทธิ	88,000	37,000

งบกำไรสะสม		
กำไรสะสม 1 มค. 25x2	190,000	130,000
บวก กำไรสุทธิ	88,000	37,000
หัก เงินปันผลจ่าย	(40,000)	(20,000)
กำไรสะสม 31 มค. 25x2	238,000	147,000
งบแสดงฐานะการเงิน		
เงินสด	38,000	66,000
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	50,000	110,000
สินค้าคงเหลือ	58,000	45,000
เงินลงทุนใน บ.ผั่วไหม	270,000	
ที่ดิน	120,000	80,000
อาคาร	100,000	60,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคาร	(20,000)	(20,000)
อุปกรณ์	95,000	25,000
ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์	(15,000)	(13,000)
รวมสินทรัพย์	696,000	373,000
เจ้าหนี้การค้า	78,000	16,000
ทุนหุ้นสามัญ	200,000	100,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	180,000	90,000
กำไรสะสม	238,000	147,000
	696,000	373,000

ให้ทำ

1. แสดงการวิเคราะห์ส่วนแตกต่าง
2. คำนวณส่วนแบ่งกำไรในบริษัทย่อย สำหรับปี 25x1
3. คำนวณส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในกำไรสุทธิปี 25x1
4. คำนวณส่วนแบ่งกำไรในบริษัทย่อย สำหรับปี 25x2
5. คำนวณส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในกำไรสุทธิปี 25x2
6. กระดาษทำการเพื่อจัดทำงบการเงินรวมตามแบบที่รวมกันทุกรายการ – วิธีราคาทุน
7. รายการตัดบัญชีในกระดาษทำการเพื่อจัดทำงบการเงินรวมในรูปแบบเดบิต เครดิต วิธีราคาทุน

กระดาษคำตอบข้อ 1 บ.ต้นหม่อน-ผ้าไหม

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features approximately 28 horizontal dotted lines spaced evenly down the page, providing a guide for handwriting practice. The paper is otherwise blank, with no margins, text, or other markings.

สมุทรราชวันทั่วไป

หน้า

[illegible]

ข้อ 2. บริษัท อุ่น จำกัด ซื้อหุ้นสามัญที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัท แดงโม จำกัด เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25x1 จำนวน 70% ด้วยเงินสด จำนวน 303,000 บาท ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท แดงโม จำกัด ณ วันที่ซื้อ ประกอบด้วย ทุนหุ้นสามัญ 200,000 บาท ส่วนเกินมูลค่าหุ้น 100,000 บาท และกำไรสะสม 90,000 บาท ผลที่เกิดราคาจ่ายซื้อหุ้นสูงกว่าราคาตามบัญชี เกิดจากสินทรัพย์ของ บริษัท แดงโม จำกัด ไม่เป็นไปตามมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

	ราคาตามบัญชี	ราคายุติธรรม
สินค้า	15,000	23,000
ที่ดิน	150,000	180,000
อาคาร (อายุการใช้งานเหลือ 6 ปี)	100,000	75,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคาร	(40,000)	
อุปกรณ์ (อายุการใช้งานเหลือ 4 ปี)	85,000	51,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อุปกรณ์	(17,000)	

ในระหว่างปี 25x1 และปี 25x2 บริษัท แดงโม จำกัด รายงานกำไรสุทธิ และจ่ายเงินปันผลดังนี้

	25x1	25x2
กำไรสุทธิ	100,000	79,000
เงินปันผลจ่าย	20,000	20,000

รายการซื้อขายสินทรัพย์ระหว่างกันในปี 25x1 และปี 25x2 เป็นดังนี้

ปี 25x1

บริษัท อุ่น จำกัด ขายสินค้าให้ บริษัท แดงโม จำกัด จำนวน 42,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่ รวมกำไรไว้ 40% ของราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x1 สินค้าจำนวนนี้คงเหลือ อยู่ที่บริษัท แดงโม จำกัด จำนวน 14,000 บาท

บริษัท แดงโม จำกัด ขายสินค้าให้บริษัท อุ่น จำกัด จำนวน 36,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่ รวมกำไรไว้ 20% ของราคาทุน วันที่ 31 ธันวาคม 25x1 สินค้าจำนวนนี้คงเหลือ อยู่ที่บริษัท อุ่น จำกัด จำนวน 6,000 บาท

ปี 25x2

บริษัท อุ่น จำกัด ขายสินค้าให้ บริษัท แดงโม จำกัด จำนวน 56,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่รวมกำไรไว้ 40% ของราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x2 สินค้าจำนวนนี้คงเหลือ อยู่ที่บริษัท แดงโม จำกัด จำนวน 7,000 บาท

บริษัท แดงโม จำกัด ขายสินค้าให้บริษัท อุ่น จำกัด จำนวน 24,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่รวมกำไรไว้ 20% ของราคาทุน วันที่ 31 ธันวาคม 25x2 สินค้าจำนวนนี้คงเหลือ อยู่ที่บริษัท อุ่น จำกัด จำนวน 12,000 บาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x2 งบการเงินของทั้งสองบริษัท เป็นดังนี้

	บ.อุ่น	บ.แดงโม
งบกำไรขาดทุน		
ขาย	350,000	250,000
เงินปันผลรับ	14,000	
ต้นทุนขาย	(140,000)	(100,000)
ค่าเสื่อมราคา	(45,000)	(27,000)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(65,000)	(44,000)
กำไรสุทธิ	114,000	79,000

งบกำไรสะสม		
กำไรสะสม 1 มค. 25x2	290,000	170,000
บวก กำไรสุทธิ	114,000	79,000
หัก เงินปันผลจ่าย	(40,000)	(20,000)
กำไรสะสม 31 มค. 25x2	364,000	229,000
งบแสดงฐานะการเงิน		
เงินสด	54,000	90,000
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	30,000	190,000
สินค้าคงเหลือ	66,000	35,000
เงินลงทุนใน บ.แดงโม	303,000	
ที่ดิน	220,000	150,000
อาคาร	100,000	100,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคาร	(55,000)	(60,000)
อุปกรณ์	195,000	85,000
ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์	(65,000)	(51,000)
รวมสินทรัพย์	848,000	559,000
เจ้าหนี้การค้า	84,000	10,000
ทุนหุ้นสามัญ	300,000	200,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	100,000	100,000
กำไรสะสม	364,000	229,000
	848,000	559,000

- ให้ทำ 1. บันทึกรายการตัดบ/ชในกระด้ายทำการฯ
2. กระด้ายทำการเพื่อจัดทำงบการเงินรวม

กระดาษคำตอบข้อ 2

[illegible]

สมุทรราชวันทั่วไป

หน้า

[illegible]

